

Élmények „Határtalanul” Erdélyben

Az Egervári László Általános Iskola tanulmányi kirándulása Erdélyben 2023. 04.23-28.

A készülődés

Iskolánk hetedik évfolyamos tanulói már nagyon várták a Határtalanul pályázat eredményét. Amikor tavasszal megtudtuk, hogy áprilisban Erdélybe megyünk, lázas készülődésbe kezdtünk. A kirándulás élményeihez kapcsolódó tanórákon összegyűjtöttük a szükséges információkat. Osztályfőnöki órákon, szülői értekezleten megbeszéltük az utazás részleteit, a szükséges felszerelést. Végre elérkezett április 23-a. Vasárnap hajnalban indultunk autóbusszal, hogy Aradon, Gyulafehérváron át 956 km megtételével Torockóra érjünk.

1. nap

Arad: Erdélyi kirándulásunk első állomása. Itt találkoztunk idegenvezetőnkkel, Leventével, aki a helyi gimnáziumban földrajztanár, és öt napon keresztül kalauzolt minket a történelmi Magyarország gyönyörű erdélyi tájain, történelmében, hagyományiban, anekdotáiban. Arad városa napjainkban Románia nyugati határszélén, a Partiumban, a Maros folyó partján fekszik. A trianoni békeszerződést megelőzően az akkori Arad vármegye székhelye volt, manapság pedig Arad megye (Județul Arad) központja. A szabadságharc kivégzett 13 tábornokának emlékére 1890-ben avatták fel az aradi Szabadság-szobrot, Huszár Adolf és Zala György alkotását, ami napjainkban is a város egyik nevezetessége. Ugyanebben az évben a száműzetésben élő Kossuth Lajos egy fonográf viaszhengereire rögzített beszédében a „magyar Golgotának” nevezte Aradot.

Gyulafehérvár: Felemelő érzés volt a gyulafehérvári templomban Hunyadi János és Hunyadi László sírjánál állni, Nagyenyeden felidézni a Rákóczi-szabadságharcban önfeláldozóan viselkedő diákok emlékét.

2. nap

Torockó: Napsütéses reggelre ébredtünk a Torockó-hegység északi részén, a Székelykő és Ordaskő hegységek övezte kis egyedi stílusú faluban. Sajnos a kétszeres napfelkeltéről lemaradtunk, de a hegyóriások látványa a falu felett így is felejthetetlen marad.

Torda: Első állomásunk Torda városában volt, ahol már a római korban is folyt sókitermelés, napjainkban viszont már csak turista látványosságként üzemel a bánya. Az idő gyönyörű volt, így először a híres Tordai-hasadék 3 km-es gyalogtúráját tettük meg. Túravezetőnktől megtudtuk, hogy egy patak vágta ketté a vulkanikus és üledékes kőzet alapú mészköves hegységet. Mindenkit rabul ejtett a mondai hagyomány magyarázata is, miszerint a kunok elől menekülő Szent Lászlónak nyújtott isteni segítség alkotta a képződményt.

A sóbányát 1932-ben zárták be, majd 2010-ben tették alkalmassá a megtekintésre. A kiállító teremben megnéztük a sóbányászás eszközeit, majd lépcsőn tettük meg a tárnába vezető utat, ahol sportpályákat, és egy kis tavat is találtunk. A sóbánya hűvös, sós levegője jó hatással volt mindannyiunkra.

Marosvásárhely: A magyar lakosság arányát tekintve Erdély egyik legjelentősebb városa volt a 20. század elején. A 2011-es népszámláláskor a 134.000 főt számláló városban már csak mintegy 60.000-en vallották magukat magyar anyanyelvűnek. Kirándulásunk során meglátogattuk a vártemplomot, ahol II. Rákóczi Ferencet fejedelemmé választották. Megkoszorúztuk a Rákóczi-szobrot.

Segesvár: Ezt követően Segesvárra utaztunk. A város a középkorban Erdély egyik legfontosabb városa volt. Történelmi óvárosa 1999 óta áll az UNESCO Világörökségi védelme alatt. A segesvári vár valamikor 14 toronnyal büszkélkedhetett, ebből ma 9 látható. A tornyokat 930 méter hosszú várfal köti össze, és valamennyi torony a védelmére kijelölt cég nevét viseli.

A város látnivalói közül megnéztük az óratornyot, amely a város minden részéből látható. Az Óratorony kapuja vezet be a várba a látogatót, és ez a város szimbóluma is. Az Óratorony legszebb látványossága az óraszerkezet, amelynek óráját és körbe forgó figuráit Johann Kirschel készítette 1648-ban.

A város másik híres építménye a Diáklépcső, amelyet 1642-ben építettek, és a Várhegyen található szász iskolához vezet. Érdekessége, hogy fedett, így esőben is közlekedhettek rajta. Idegenvezetőnkől megtudtuk, hogy városi legendák, hiedelmek is kötődnek hozzá.

A várostól nem messze fekszik az 1849. júl. 31-i ütközet feltételezett színhelye, az Ispánkút. Itt esett el Petőfi Sándor, nemzeti költőnk. Az akkori szemtanúk az Ispánkúttól kissé nyugatra lévő hídon látták utoljára.

1969-ben, Petőfi halálának 120. évfordulójára készült el a mai piramisszerű emlékmű, melynél koszorúval, nemzeti Himnuszunk és a Székely himnusz elénekelésével tisztelegünk.

A nap végén fáradtan, de élményekkel telve érkeztünk meg szálláshelyünkre, Székelyszentlélekre, ahol finom vacsorával vártak minket.

3.nap

Székelyszentlélek: Ezen a napon izgatottan készülődünk, hiszen tudtuk, hogy a Madarasi Hargitára megyünk. Szemerkélő esőben értünk Csíksomlyóra, hogy megtekintsük a Mária-szoborról elhíresült templomot.

Csíksomlyó: Hargita megyében található. A katolikus vallású székelyek híres Mária-kegyhelye, búcsújáróhelye és szellemi életének több évszázados központja.

Csíksomlyó a korai csíki települések közül való.

Somlyó nevét a közeli hegyről kapta. Minden pünkösdkor itt zajlik a híres Csíksomlyói búcsú. A búcsújárás kezdete a templomban található csodatevő szobornak köszönhető. Mária adott erőt és bátorságot a hitüket védő gyergyói és csíki székelyeknek, hogy 1567 pünkösd szombatján győzelmet arathassanak a protestáns hitet erőltető János Zsigmond seregei felett. Napjainkban a Csíksomlyói pünkösd búcsú az összmagyarság ünnepévé vált, vallási hovatartozásra való tekintet nélkül.

Madarasi Hargita: A Madarasi Hargita a Hargita hegyvonulatának a legmagasabb (1801 m) része, többszörösen megénekelt, a székelyek "Szent hegye".

Természetesen a felfelé vezető utat, kb. 9-10 km-t, a menedékházig traktorral, s a nagy csapatra való tekintettel hozzá kapcsolt pótkocsin ülve tettük meg. Izgalmas utunk volt, hisz a felfelé vezető túra útvonala bővelkedett elénk, a traktor elé gördített akadályokban. Például, mikor felfelé menet a kanyarban lefulladt a traktor, vagy amikor lefelé jövet a traktor az utánfutóval egyetemben az árokba futott. Tenyerünkkel a talajt érintettük.

A fenti izgalmakért a táj szépsége kárpótolt. A hatalmas fenyvesek, a kristálytiszta vizű patak, mely felfelé haladva mindjobban kiszélesedett, majd a hegytetőn egyszerűen hatalmas hőtömeggé vált, lenyűgöző volt.

1800 méter magasan a levegőt harapni lehetett, olyan tiszta és illatos volt.

Felhőtlen, szikrázó napsütésben szinte bántó volt a napfény, ahogy a hóról visszaverődött. Hideg volt, s mégis kimelegedtünk, mire bejártuk a csúcst. Pazar látvány tárult elénk, ahogy a szakadékba lenéztünk.

A hegytető egyik látványossága a kettős kereszt, s persze a bástya tetején álló Turul madár, amelyet 2014 pünkösdjén Szarvas városa adományozott a határon túl élő magyaroknak. Tudni kell, hogy ez az emlékmű az anyaországi és az erdélyi magyarok közötti szoros kapcsolatot szimbolizálja.

Turul madár és annak környéke koszorúkkal, magyar zászlókkal és szalagokkal volt borítva. Természetesen osztályunk is tiszteletét tette, s fejte hajtottunk a magyar eredetmondák legendás, totemisztikus madara előtt.

A túra során megtudtam, hogy a temérdek magyarságot jelképező emlékmű miatt nevezik a székelyek Szent Hegynek a Madarasi Hargitát.

Remélem, hogy a közeljövőben családommal ismét eljuthatok a Szent Hegyre, s a tapasztalatokat, a túravezető által elmondottakat, s a hozzáolvasott ismereteket majd én adom át kisöcsémnek.

4.nap

A hargitai élmények után nagyon vártuk az újabb természetjáró programot, a kirándulást a Szent Anna- tóhoz, és a Mohos tőzegláp megtekintését.

A Szent Anna-tó egy krátertő az Erdélyi Csomád-hegység egyik kialudt kráterében. Része a Mohos Természetvédelmi Területnek, amely a Csomád két kráterét foglalja magába.

A másik kráterben a Mohos-tőzegláp található, amit szintén megnéztünk, és át is mentünk rajta egy helyi túravezető segítségével. A kis túra érdekes volt, mert a talaj puhább volt a megszokottnál és az arra lerakott fa pallókon kellett mennünk. A mohos-tőzeglápnál sok védett növényt láttunk, az idegenvezető el is mondott róluk pár információt.

Miután a Mohos-tőzeglápon átmentünk egy hosszú, lefelé vezető úton jutottunk le a Szent Anna-tóhoz. Miután leértünk, megálltunk pihenni, és képeket csinálni. Az idő itt már nagyon rossz volt, de a tó és a táj így is felejthetetlen marad. A tavat erdő veszi körül, amelyben védett állatok és medvék is lehetnek.

Egy kis idő múlva gyalog indultunk vissza a buszhoz. Ez az út nagyon hosszú volt, és az eső is esett közben, de ez nem rontotta el a kedvem. Az idegenvezetőnk tudása is nagy volt, így még több dolgot tudhattunk meg a tájról, a tavakról.

Szerintem megérte átmenni a Mohos-tőzeglápon, és látni a Szent Anna-tavat. Örülök, hogy láthattam ezeket, és hogy részt vettem ezen az egész kiránduláson. Valószínűleg mindig emlékezni fogok rá.

Kézdivásárhely, Csernáton: Kicsit nedvesen és átfázva érkezünk meg Kézdivásárhelyre, ahol megkoszorúztuk a híres ágyúöntő, Gábor Áron szobrát. Ezután Csernátonra utaztunk, és megtekintettük a Felső-Háromszék népművészetének legszebb darabjait a Haszmann Pál Néprajzi Múzeumban.

A fiúk sokáig nézelődtek a mezőgazdasági gépek között, a lányokat inkább elődeink öltözeke érdekelte. Lenyűgöző volt a kovácsoltvas kályhagyűjtemény is.

5.nap

Farkaslaka: Irodalom órán már sokat hallottunk Tamási Áron regényének hősről, Szakállas Ábelről, aki 15 évesen erdőpásztorkodott a Hargitán. A csíkcsicsói fiú történetével részletesen nyolcadik osztályban ismerkedünk meg. Kirándulásunk során koszorút helyeztünk el az író sírjánál. Ezt követően indultunk Erdély leglátogatottabb természeti képződményeihez: a Gyilkos-tóhoz és a Békás-szorozhoz. Az idő továbbra sem kényeztetett minket, így szemerklő esőben érkezünk a legendás tóhoz.

Gyilkos-tó: Régi magyar nevén Veres-tó 1837-ben keletkezett egy hegy leomlása által, amely elzárta az alatta folyó patakok útját. A népi hagyomány úgy tartja, hogy egy szép lány, Fazekas Eszter kívánságát hallgatták meg az égiek, aki nem akart hűtlen lenni régi mátkájához, amikor egy rabló házasságra akarta kényszeríteni. A tó haragoszöld színe Eszter szemére emlékezteti a látogatót.

Békás-szoros: A Békás-szoros Európa egyik természeti ritkasága, Hargita megyében, a Hagymás – hegységben található, amelyet a Békás-patak évmilliókon át mélyített. 1971-ben védetté nyilvánították, jelenleg a Nagyhagymás Nemzeti Park része. A hatalmas mészkősziklák között szerpentines út kanyarog. A szorost négy hegycsúcs fogja közre, a Kis-Cohárd (1344 m), Csíki-bükk (1264 m), Oltár-kő (1154 m) és a Mária-kő (1125 m). Az ide vezető út és azt körül ölelő hegyek gyönyörűek voltak. A lefelé vezető műút egyik parkolójában kiszálltunk az autóbusból, majd onnan gyalog mentünk tovább. Mellettünk egy patak folyt, és sok helyen kisebb vízesések alakultak ki a sziklás patakmederben az elmúlt napok esőzései nyomán. A ritka látvány feledtette a nedves időt. Az útszélen a környéken élő árusok kínálták a táj kézműves portékáit.

Korond: Az ötödik nap délutánját Korondon töltöttük, ahol megtekintettük a táj híres ásványából, az aragonitból készült tárgyakat az egykori műhelyből kialakított múzeumban. A gyűjteményt bemutató férfi mesélt nekünk az aragonit bányászat történetéről, nehézségeiről, híres megrendelésekről. Ezt követően megnéztük a kiállított tárgyakat. Korond a fazekasmesterek híres települése is, így ezen a helyen ajándéktárgyak vásárlására is volt lehetőségünk.

6.nap

Sajnos hamar érkezett az utolsó nap, amelyet nagyrészt utazással töltöttünk, hiszen Székelyszentlélektől Egervárig 917km-t kellett megtennünk.

Utunk során több kisebb pihenőt tartottunk és egy hosszabbat Kolozsváron.

Kolozsvár: Az odavezető út hosszú volt, több órás utazás után jól esett leszállni az autóbusról. Megtekintettük a város fő nevezetességeit; a Szent Mihály templomot, a híres Mátyás-szobrot, valamint Mátyás király szülőházát.

Élményekkel teli feledhetetlen kirándulásunk utolsó állomását több órás út követte. Az élménybeszámolók során és a képeket nézegetve még sokszor felidézzük a hat nap élményeit.